

UNIVERSITATEA “OVIDIUS” DIN CONSTANTA

SCOALA DOCTORALA DE STIINTE UMANISTE

DOMENIUL DE DOCTORAT: FILOLOGIE

INTRE DOUA LUMI:
SCRIITORI INDIENI CONTEMPORANI
IN SPATIUL ANGLO-AMERICAN

Conducator de doctorat

Prof. Univ. Dr. Emerit Adina Ciugureanu

Student-doctorand

Ileana-Mihaela Motroc (Popescu)

CONSTANTA 2021

CUPRINS:

INTRODUCERE

1. CAPITOLUL UNU: Considerații teoretice: orientalism, etnie și (re)construcția identității

- 1.1. Orientalism și postcolonialism în contextul migrației
- 1.2. Etnie și spațiu social
- 1.3. Migrația și formarea unei identități (noi) în diaspora indiană

2. CAPITOLUL DOI: Între tradițiile stăpânitoare și occidentalizare

- 2.1. Relocarea spiritului locului
- 2.2. Transgresiune și reteritorializare
- 2.3. Anxietatea schimbării: trecerea de la centralitate la periferie

3. CAPITOLUL TREI: Memorie și integrare

- 3.1. Memoria în modelarea identităților cratimate
- 3.2. Memoria locurilor
- 3.3. Memoria și timpul în diaspora

4. CAPITOLUL PATRU: (Re)construirea identității la Desh (acasă) și Pardesh (în străinătate)

- 4.1. Între indianitate și britanicitate sau americanitate
- 4.2. Hibriditatea Sinelui între Desh (acasă) și Pardesh (în străinătate)
- 4.3. Negocierea identității între structurile sociale și auto-verificare

5. CAPITOLUL CINCI: Integrarea și dificultățile sale

- 5.1. Asimilarea și insatisfacțiile sale
- 5.2. Individul între integrare și marginalizare
- 5.3. Pluralismul cultural, o soluție?

CONCLUZIE

BIBLIOGRAFIE

Cuvinte cheie: postcolonialism, orientalism, etnicitate, spatiu, reteritorializare, constructia identitatii, identitate hibrida/ cratimata, diaspora, rasism, centralitate/ periferie, memoria, structuri sociale, integrare.

Această disertație vizează cercetarea problemei integrării și reformării sinelui în contextul imigrației, mai precis, analizează dificultățile pentru integrarea și adaptarea personajelor fictive din India în SUA și Marea Britanie, așa cum este ilustrat de cinci romancieri indieni, ei înșiși migranți în spațiul occidental. Disertația încearcă să răspundă la câteva întrebări legate de dificultățile cu care se confruntă personajele în procesul lung și complicat de integrare: cât de prejudiciați sunt oamenii gazdă în ceea ce privește indienii? Cum influențează acest lucru integrarea și construirea sinelui cratimat? Cât de util poate fi un grup etnic într-o țară străină în procesul de aculturare și asimilare? Care este locul pe care îl deține memoria în acest proces? Unde se poziționează imigrantul indian în opoziția centru-periferie? Susțin că integrarea și reformarea sinelui de către indieni pe noul pământ este un proces continuu de negociere între asimilare și marginalizare care se termină de obicei prin construirea unei identități cratimate.

Metodologia disertației se referă la două direcții majore: studiile culturale și analiza textului. Primul abordează probleme sociologice și psihologice care explică și dezvăluie simbolismul comportamentului omului particularizat în contextul imigrației și integrării. Romanele sunt investigate din punct de vedere cultural și antropologic, cum ar fi impactul mutării în țara gazdă, a trăirii între două lumi și moduri de adaptare a indianității la tradițiile occidentale. Pe drumul lor către integrare, personajele analizate dezvăluie anxietate în (re)formarea sinelui, sentimente de dor de țara natală sau lipsă de stimă de sine și recunoaștere. Accentul, în secțiunile de analiză a textului, este asupra modului în care personajele răspund la noua cultură și la oamenii gazdă, precum și asupra impactului culturii lor native asupra celei occidentale americane sau britanice.

Conceptele de migrație, etnie, orientalism, integrare și hibriditate ale sinelui sunt analizate în cele cinci romane alese pentru a discuta problemele cu care personaje din diferite straturi sociale, caste, gen, bogăție, educație, vârstă se întâlnesc și se luptă într-o lume complet diferită de a lor din toate punctele de vedere: cultural, social, politic, economic. Cele cinci romane acoperă perioada dintre 1990 și 2020. Cel mai vechi este *Afternoon Raag* (1993) de Amit Chaudhuri, care arată viața unui student indian din Oxford. Firul povestirii este structurat în mici capitole care schimbă acțiunea de la Oxford la India și înapoi, deoarece India continua să fie păstrată în memoria tânărului. Personajul principal nu are un nume, deoarece poate fi luat drept autorul însuși, întrucât povestea este relatată la persoana întâi, într-o manieră autobiografică. Acțiunea are loc în Oxford, unde este descrisă viața protagonistului ca student care locuia într-un cămin universitar. Își petrece timpul cu colegii săi indieni retrași la un etaj separat, unde locuiesc doar imigranții indieni. Ceilalți studenți par să-i respingă și să păstreze distanța. Astfel, studenții indieni încep să tânjească după țara lor natală, care acum există doar în mintea lor. Pentru a vindeca acest dor, ei recrează specificul indian cu elemente locale care le amintesc de India: muzică, filme Bollywood, mâncare tradițională și comunicare în limba lor maternă. Cât de mult se poate realiza integrarea protagonistului în aceste circumstanțe, dacă se realizează vreodată?

În *Fasting, Feasting* (2000) de Anita Desai, romanul expune personajul celei de-a doua părți, Arun, un tânăr indian care a părăsit India pentru a studia în străinătate, precum protagonistul din *Afternoon Raag*. Ambii sunt studenți în străinătate, Arun în America, celălalt în Anglia. Amândoi experimentează respingerea, lipsa integrării totale și un grad scăzut de acceptare. Personajul fără nume din *Afternoon Raag* găsește împlinirea în reuniunile grupului său etnic care formează o enclavă separată în căminul universitar. Arun, pe de altă parte, se simte mai singur, pentru că nu aparține nici unei etnii. Este cazat la o familie americană în timpul vacanțelor de vară

și, astfel, expus la aluzii rasiste. Se va integra Arun în cele din urmă sau se va întoarce în India ca urmare a deciziei finale?

În *The Inheritance of Loss* (2006) de Kiran Desai, personajul principal, Biju, migrează în America. El nu este student ca personajul fără nume și Arun, ci un simplu muncitor. Își schimbă locul de muncă destul de des, deoarece nu este ușor acceptat. Lucrează într-o brutărie, apoi, într-un restaurant, într-o cafenea, încercând din greu să combată repudierea și respingerea. Locuiește la periferia orașului împreună cu alți imigranți, inclusiv cu un bărbat african, Saaeed, cu care duce neajunsurile integrării într-un stat strain. Romanul arată, de asemenea, exemplele unui alt fir epic, secundar, din India, care prezintă un vechi judecător indian, care s-a retras din serviciul britanic. El luptă pentru reintegrare în propria societate, deoarece munca sa pentru britanici i-a făcut pe compatrioții săi să-l respingă. Un alt fir epic, impletit cu cel din India, îl reprezintă povestea nepoatii judecătorului, Sai, care este îndrăgostită de un tânăr nepalez, Gyan. Acesta este sfâșiat între a rămâne fidel ideilor sale de răzbunare împotriva indienilor și dragostea sa pentru Sai. Care dintre aceștia reușește să se integreze și cu ce cost?

În *The Namesake* (2011) de Jhumpa Lahiri, personajele principale, Ashoke, Ashima și Gogol, trec prin diferite etape de integrare și adaptare la noua lume. Ashoke este imigrantul intelectual care caută o poziție mai bună în universitate și recunoașterea și aprecierea colegilor săi. Nu are grijiile financiare cu care trebuie să se confrunte un lucrător și nu se confruntă cu rasismul iminent. Cu toate acestea, nimic nu arată că este mulțumit de noile sale roluri și de noua sa viață. El moare brusc de atac de cord într-o țară străină, ceea ce îi face pe cititori să-și pună întrebări, privind integrarea și reformarea sinelui acestuia. Ashima, soția sa, trăiește mai mult decât soțul ei starea de oscilare între doua lumi. Este casnica, fără roluri de îndeplinit în noua societate, de aceea, rareori comunică cu oamenii gazdă, astfel încât nu poate să realizeze legături între ea și noul pământ. Ea este personajul fără voce care vorbește numai în bengali la reuniunile etnice. Tânjește după India și continuă să trăiască în această lume de vis. După moartea soțului ei, decide să se întoarcă în India. Abia atunci își dă seama că nu mai poate numi India casa ei. După 30 de ani de viață în America, devine reticentă să lase în urmă întreaga lume pe care a creat-o în jurul casei, comunității, copiilor, chiar și mașina pe care nu o poate conduce cu ușurință în lumea ei natală, patriarhală. Gogol, fiul lor, este un exemplu de integrare a imigranților din a doua generație. Lucrurile se schimbă cu el, el nu tânjește după India pentru că nu o vede ca propria țară, ci ca pe țara părinților săi. Pentru el, America este țara sa în care vrea să fie tratat ca nativ. Vrea să arate ca un american autentic și să șteargă toate caracteristicile indianității. El participă cu reticență la reuniunile bengaleze, deoarece nu își găsește locul printre acei oameni. Ajunge chiar să își schimbe numele din Gogol în Nikhil pentru a produce o schimbare în modul în care vrea să fie văzut de ceilalți. El crede că, în acest fel, oamenii gazdă îl pot accepta mai ușor. Evenimentele ulterioare din roman demonstrează că se poate schimba numele, țara, comunitatea, dar nu poți să devii o altă persoană. Când Gogol întâlnește o fată americană, Maxine, își dă seama că relația lor nu funcționează din cauza mentalităților culturale diferite. Care este relația dintre nume și personalitate și cum funcționează aceasta în construcția unei identități cratimate?

Cel mai recent roman al lui Salman Rushdie, *The Golden House* (2017) este o parabolă a Americii actuale în contextul imigrației și integrării. O familie indiană, formată din Nero Golden, tatăl a trei fii, Petya, Apu și D, utilizează o metodă diferită pentru a se integra în societatea americană. Abordarea lor este negarea completă a trecutului, care, cred ei, îi va face să fie mai ușor de acceptat. Dezrădăcinarea existenței lor are consecințe grave asupra personalității. Nero este un imigrant din lumea interlopă care a făcut avere din munca ilegală. El crede că poate cumpăra acceptarea americanilor prin acte caritabile. Se simte singur, neînțeles de familie și societate și

trăiește retras în casa și grădina sa din afara lumii, care nu l-a acceptat. Toți fiii săi au probleme de personalitate. D oscilează între a fi bărbat sau femeie. Apu, artistul, tânjește să se întoarcă la rădăcinile sale, deoarece nu își găsește locul în lumea occidentală. Petya dezvoltă agorafobie care duce la a se închide în camera sa. Ce anume a împiedicat integrarea acestor personaje în spațiul american?

Această cercetare se bazează pe câteva concepte teoretice și puncte de vedere legate de integrare care vor fi analizate și aplicate pe romanele din teză. Conceptul de orientalism al lui Edward Said susține ideea că Occidentul a creat un portret imaginar al Orientului care așează emigranțul în poziția de Celălalt, de persoană misterioasă, necunoscută, ce pune în opoziție ambele lumi. În ce măsură această imagine stereotipă este încă prezentă în romanele de la începutul secolului al XXI-lea este o întrebare la care teza a încercat să răspundă. Schimbarea locului cu unul nou, necunoscut, plasează spațiul de acasă în imaginația personajelor și astfel se creează multe posibilități de analiză din care reiese reformarea identității și adaptarea, sau neadaptarea, la spațiul nou. Termeni precum „locații fragmentate” (Kevin Lynch, *The Image of the City* 29), „o lume a străinilor” (Lyn Lofland, 3), „al treilea spațiu” (Edward Soja, *Thirdspace* 41) sunt folosiți pentru a descrie schimbările din conștiința migranților atunci când se leagă de țara de origine și de țara gazdă atât fizic, cât și imaginativ. Robert Tally identifică, în studiul său *Spatiality*, un sentiment de anxietate atunci când migranțul își schimbă locul, ceea ce îi conferă „un sentiment perpetuu de alienare” (11). Bertrand Westphal consideră că dificultatea integrării constă în adaptarea „etnotipurilor” (*Geocriticism*, 144) la țara gazdă, deoarece imigranții în general, și indienii în special, vin cu tradițiile și obiceiurile lor ca moștenire culturală, ceea ce îi face mai puțin înțeleși în țara gazdă. Pământul natal cu spiritul său este păstrat în mintea migranților și devine parte a conștiinței lor, potrivit lui Tadhg O’Keeffe. El susține că procesul memoriei face din locul nativ ceva „cognitiv și mnemonic” și, prin urmare, „inalienabil” (*Landscape and Memory* 4).

Potrivit cercetării *Identity Theory* a lui Peter Burke și Jan Stets, imigranții trec printr-un proces de verificare a identității care le oferă sau nu acceptare în noua societate. Cei doi autori susțin că imigranții (indienii, în cazul de față) ar trebui să treacă prin trei etape în procesul de auto-verificare: „auto-eficacitate sau un sentiment de competență, auto-valoare [...] și auto-autenticitate” (117). Dacă imigranții își confruntă indianitatea cu tradițiile occidentale și primesc un răspuns pozitiv din partea poporului gazdă, atunci se vor simți valorizați și apreciați. Cu toate acestea, până la ultimul pas către integrare, ei trebuie să se recreeze și să se reinventeze pentru a deveni autentici. Acesta este cel mai dificil lucru de realizat și de aceea ei se pot integra doar parțial în multe cazuri. Scopul final, integrarea, este atins prin ajustarea „portului, a modului de exprimare emoțională și a ciudățeniilor minore” ce fac parte din cultura extrinsecă a culturii gazdă, potrivit lui William Vickery și Stewart Cole din *Intercultural Education in American Schools* (43-44). Cu toate acestea, analiștii susțin că „trăsăturile culturale intrinseci [...] credințele și practicile religioase, literatura, istoria și [...] trecutul comun” (43-44) pot fi greu adaptate la noua cultură. Acesta ar putea fi unul dintre motivele pentru care imigranții folosesc „mimica”, termen descris și de Homi Bhabha în „Of Mimicry and Man” (85). Mimetismul este o formă în care migranții încearcă să arate și să se comporte ca oamenii gazdă, sperând, conștient sau inconștient, să-și câștige acceptarea și să se integreze mai ușor, dacă așa vor să facă. Integrarea ar trebui să fie un proces bidirecțional. Așa cum grupurile etnice acceptă modul de viață al poporului gazdă, aceștia din urmă ar trebui să înțeleagă necesitatea emigranților de a oscila între propriul lor pământ și cultură, pe de o parte și cele adoptate, pe de alta. Este pluralismul soluția unei vieți echilibrate sau o cale pentru o situație fără ieseire pentru noii veniți într-o societate dominantă?

Teza este organizată în cinci capitole. Primul capitol, *Considerații teoretice: orientalism, etnicitate și (re) construcție a identității*, este axat pe ilustrarea conceptelor-cheie utilizate în analiza de text. Când personajele romanului migrează în spațiul occidental, se confruntă cu respingerea cauzată de mentalitatea prejudiciată a oamenilor gazdă. Acest lucru este declanșat în principal de opiniile rasiste ale oamenilor ex-colonizatori asupra Orientului. Aceeași idee este susținută de Edward Said în *Orientalism*, în care spune că oamenii asiatici sunt caracterizați ca fiind „necivilizați” (3) din cauza provenienței lor dintr-o țară colonizată anterior de una occidentală. Astfel, imigranții indieni, din cele cinci romane, în special cei care sunt muncitori, studenți, oameni de afaceri mafioți, fără locuri de muncă și femei casnice sunt descriși ca fiind priviți cu un aer de superioritate de către oamenii gazdă din spațiul anglo-american. Biju, de exemplu, personajul din *The Inheritance of Loss*, se simte extrem de jenat când un grup de tinere americane își întorc nasul cu dispreț, pentru că spun că miroase a curry. Oamenii intelectuali, precum Ashoke (*The Namesake*), care este asistent universitar, nu pare a fi desconsiderat, sau cel puțin nu este expus la ofensă directă și respingere, pentru că statutul său social impune celorlalți o atitudine cenzurată.

De aceea, imigranții aleg să formeze grupuri etnice în străinătate, deoarece în acest fel se simt protejați împotriva respingerii externe și a atitudinilor ostile. În balonul lor diasporic, se simt liberi să-și recreeze spațiul de acasă și atmosfera acestuia folosind elemente culturale tradiționale, cum ar fi mâncarea locală, muzica, comunicarea în limba (limbile) lor native, ascultarea miturilor și (re) povestirea literaturii și punerea în practică a ritualurilor. O analiză a formării diasporei este oferită de studiul lui Sudesh Mishra în *Diaspora Criticism*, în care autorul afirmă că oamenii dislocați reușesc să formeze noi structuri ale ființei și ale identității prin crearea Diasporei. Aici, comunitățile etnice deșurădăcinate găsesc odihna spirituală și vindecarea socială pentru trauma lor. Pe lângă efectele pozitive însemnate ale grupului etnic, există și un rezultat negativ, faptul că aceasta adâncește decalajul dintre indienii etnici și poporul gazdă, ceea ce împiedică integrarea deplină. Imigranții tind mai degrabă să caute protecție în grupul lor comunitar, decât să încerce să rezolve problemele de adaptare. În plus, migranții nu pot face față cu ușurință adaptării „etnotipurilor” lor la noua cultură, conform studiului lui Bertrand Westphal, *Geocritism* (144). Specificul Orientului este prea „specific” pentru a se potrivi cu tiparul tradițional britanic sau american. Ciudățeniile hinduse, religia lor politeistă, sari-urile, costumele Panjabi, bindhi-urile și dieta vegetariană par a fi prea ciudate pentru cetățenii moderni ai lumii occidentale.

Orientalismul și efectele secundare ale grupului etnic repercutează și au un impact negativ asupra reformării identității. Imigranții indieni încep să se simtă prinși între cele două lumi, între cele două spații și cele două culturi. Nu arată nici ca niște cetățeni autentici britanici sau americani, nici indieni autentici nu mai sunt, mai ales dacă aparțin celei de-a doua generații de imigranți. Această situație creează sentimentul de „între două lumi” (Homi Bhabha, *The Location of Culture*, 9), deoarece imigranții nu mai știu cărei culturi să ofere loialitate deplină. De asemenea, devine greu pentru ei să decidă ce loc să numească acasă, cel lăsat în urmă în India, sau cel nou din țara adoptată. Se simt mai apropiați de țara natală prin afecțiune, și prin faptul că și-au petrecut copilăria și tinerețea acolo, însă motivele pentru care și-au părăsit patria, fie ele financiare, politice sau de altă natură, îi țin blocați în lumea occidentală, pe care încep să o numească „acasă”. Homi Bhabha denuște acest mod atipic de a trăi între două lumi, „vieți fără casă” (9), deoarece imigranții nu pot numi casă niciuna dintre cele două lumi. Acest lucru ar putea fi asociat cu ceea ce Edward Soja descrie ca „al treilea spațiu,” un spațiu care în care se împletesc realul, cu imaginarul și virtualul (11). Această întâlnire a celor două spații la nivelul imaginației are caracteristici din ambele locuri și nu conferă valoare obiectivă niciunuia dintre ele.

O perspectivă teoretică importantă este cea referitoare la evoluția femeilor de la spațiul colonial la cel postcolonial și de la o societate patriarhală la una egalitară în care femeile și-au exprimat revendicările și au câștigat drepturi. În *Gender and Colonial Space*, Sara Mills scrie că bine-cunoscutele teorii ale postcolonialismului se concentrează mai mult pe latura psihanalitică a feminismului, decât pe „[...] materialitatea invaziei, discriminării, crimelor, violurilor, exproprierii de terenuri. În schimb, [...] stereotipul și fantezia au devenit tărâmurile dominante ale investigației” (126). Sara Mills își extinde teoria spunând că spațiul în care acționează aceste puteri materiale conduce la o analiză feministă materialistă, în care ar trebui analizate nu doar abuzurile de gen, ci și istoria socială a spațiului. Opinia ei a fost aplicată analizei personajelor indiene feminine și a relevat impactul negativ pe care o lume patriarhală îl are asupra integrării tinerelor fete într-o societate fără constrângeri familiale, comunitare și de gen.

Capitolul doi, *Între tradițiile stăpânitoare și occidentalizare*, analizează impactul schimbării locului asupra imigranților în procesul lor de integrare. Când indienii emigrează, își iau cu ei bagajul cultural împreună cu spiritul locului nativ. Apoi, încearcă să le adapteze la noul spațiu atât la nivel de conștiință, cât și la nivel de personalitate. Frederic Jameson numește acest proces „cartografiere cognitivă” (*Postmodernism* 51) prin intermediul căreia denotă procesul prin care imigranții plasează specificul țării lor de origine pe noul pământ la nivel de comportament și conștiință. Personajele romanelor în discuție reușesc în mod diferit să creeze hărți cognitive, în funcție de legătura diferită pe care o au cu oamenii gazdă, bazată în principal pe noua lor ocupație. Dacă li se oferă roluri de îndeplinit și dacă nu trăiesc prea izolați în grupurile lor etnice, atunci pot ajusta cele două culturi și își pot reface specificitatea în noul spațiu. Cel mai de succes pare să fie Ashoke (*The Namesake*), asistent universitar, care nu pare să fie deranjat de diferențele culturale dintre el și colegii săi de la universitate. Folosește mimica pentru a arăta precum colegii săi, poartă costume și pantofi, conduce o mașină, cumpără o casă scumpă, plătește sume mari de bani pentru educația copiilor săi, prin urmare, viața lui pare să fie similară cu aceea a unui american autentic. Cu toate acestea, moartea sa bruscă de atac de cord poate ridica întrebări privind integrarea sa totală și succesul în recartografierea și remodelarea sa în noul loc.

Trecerea dintr-un loc în altul, transgresiunea din țara de origine în cea gazdă nu pot fi complet realizate în cazurile imigranților indieni. În *A Thousand Plateaux*, Gilles Deleuze și Felix Guattari compară reteritorializarea cu rizomul care își păstrează rădăcinile în planta mamă (370). Această asociere este extrem de sugestivă pentru procesul de teritorializare, care se demonstrează că este realizat doar parțial. Imigranții nu își pot dezrădăcina trecutul din India și nu își pot replanta viețile pe noul pământ. Se vor transmuta mereu la nivelul imaginației dintre cele două lumi. Personajele care reușesc mai puțin să se acomodeze în lumea nouă se simt mai conectate cu țara lor natală. În plus, doresc întotdeauna să se întoarcă acasă atunci când timpul le permite. Acesta este cazul lui Biju, Ashima, Arun, personajul fără nume și Apu. Doar a doua generație de imigranți, Gogol, Sonia, fiica lui Harish-Harry, D și Petya nu își exprimă în mod deschis această dorință, dar cititorul nu știe dacă nu se află cumva în inima lor.

Această schimbare de spații declanșează o altă problemă, aceea de a plasa imigranții la periferia noii societăți, indiferent de clasă sau castă de care aparțineau în țara sa natală. Acest lucru se întâmplă de obicei în cazul lucrătorilor, al femeilor casnice, al studenților și al copiilor imigranților, așa cum este ilustrat în romane. Cititorilor nu li se spune explicit ce se întâmplă în cazurile Goldens sau Ashoke. Și nu există niciun indiciu care ar putea face cititorul să creadă că au fost plasați într-o poziție centrală în societatea americană, în mediul academic sau în lumea afacerilor. Sentimentul de anxietate și dezorientare pe care îl simt imigranții pe tarâmul adoptat este, de asemenea, identificat de Robert Tally Jr. în *Spatiality* (2013). El descrie această stare ca o

consecință a schimbării spațiilor. Mai mult, imigranților nu li se oferă poziții și roluri bune de îndeplinit în societate, dreptul de a-și exprima opinia, chiar dacă legal au drepturi, de fapt, vocea lor este rar auzită. Sentimentul de anxietate și dezorientare este de obicei cuplat cu statutul de marginalizare constantă și cetățenie de rangul doi. Imigranții din diferite grupuri etnice simt toate acestea diferit, însă cu toții trec printr-o luptă a adaptării în primul rând din cauza moștenirii culturale pe care o transportă.

Capitolul trei, *Memorie și integrare*, analizează modul în care memoria influențează reformarea sinelui. Evoluția personajelor către integrare a arătat că memoria este un obstacol în calea adaptării la noua societate. Acest lucru se întâmplă în principal pentru că memoria reprezintă păstrarea evenimentelor trecute trăite în țara natală, a experiențelor legate de efectuarea ritualurilor, tradițiilor, culturii și a familiei rămase în urmă. Dintre toate amintirile, patria reprezintă cel mai puternic atașament. În „Diaspora și memoria”, Marie-Aude Baronian afirmă că „amintirile diasporice formează fire de continuitate, dintre care multe nu mai au nicio legătură cu patria” (12). Prin urmare, memoria nu numai că păstrează imaginea țării native, dar și modifică aspectul ei real prin imaginație. De aceea, imigranții, care decid să se întoarcă în India după ani petrecuți în străinătate, sunt dezamăgiți de ceea ce găsesc acasă. Acestea sunt cazurile lui Biju și Ashima. Primul este jefuit și batjocorit de compatrioții săi în drum spre casă, ceea ce îl face să pună la îndoială natura reală a poporului său. Toate bunurile sale aduse din America îi sunt luate, chiar și hainele, și este eliberat să se întoarcă acasă gol și rușinat. În mod simbolic, acest lucru înseamnă că cele două culturi nu se pot accepta reciproc. Pentru a se reintegra pe țara natală, trebuie să curățe obiceiurile și stilul de viață importate. Biju nu mai știe ce să conteste: natura necivilizată a semenilor săi sau superficialitatea dorinței sale de a se îmbogăți în străinătate. Ashima devine reticentă să se întoarcă acasă când soțul ei moare și când nu poate găsi de fapt niciun motiv să rămână în America. Cu toate acestea, ea nu mai percepe India ca acasă, după treizeci de ani de viață pe un alt pământ, în ciuda dorinței sale constante pentru întoarcerea în țara natală. Chiar dacă pământul pare a fi un element imuabil și stabil, acesta se schimbă și devine denaturat în mintea imigranților în funcție de sentimentele și dorințele lor interioare.

Timpul petrecut pe pământul natal este un alt element important în conservarea memoriei de acasă pentru procesul de integrare. Există o diferență în procesul de integrare între prima și a doua generație. Țara indiană, cu specificul său, nu este aceeași pentru copiii imigranților care s-au născut în țara adoptată și nu au amintirea pământului părinților lor, a ritualurilor, a culturii. S-au născut într-o cultură și o limbă complet diferite. În schimb, părinții lor sunt atașați excesiv de locul lor de naștere care, uneori, reverberează ca un pământ feeric în memoria lor. În „Diseminare”, Homi Bhabha afirmă că indienii trăiesc în „temporalități ambivalente ale spațiului național” (294). Astfel, nu numai că își păstrează două spații în minte, ci trăiesc și în două dimensiuni ale timpului, cea de acasă și cea din străinătate. Timpul petrecut pe țara natală devine magic, asemănător visurilor, cu puțină legătură cu țara străină trăită în timp real. Aceasta, desigur, afectează integrarea personajelor indiene din primă generație pe termen lung.

Capitolul patru, *(Re) construirea identității în Desh (Acasă) și Pardesh (Străinătate)*, identifică principalele probleme în procesul de construire a noii identități. Cea mai dificilă pare să fie adaptarea specificului indian la valorile culturale britanice sau americane. În *Education in American Schools*, William E. Vickery și Stewart G. Cole disting între „trăsături culturale intrinseci” care sunt „credințe și practici religioase, literatură, istorie, limbă și un trecut comun” și „cultură extrinsecă” care se referă la „îmbrăcăminte, mod de a fi, expresii emoționale și ciudățenii minore” (43-44). Se știe că sinele interior al unei persoane și trăsăturile acesteia nu pot fi complet modelate într-un nou concept cultural. Indianitatea, care a fost descrisă de Diana Dimitrova în

„Introduction: On Indianness” ca „pluralitatea limbilor, miturilor, religiilor și literaturii Indiei” (2), este adânc sculptată în sufletul indianului și este apreciată și lăudată deasupra celeilalte culturi. Un exemplu în acest sens este că Arun nu poate accepta consumul de carne de vită, precum gazdele sale, pentru că își imaginează că ar mânca simbolul Mamei India. Această percepție asupra lumii înconjurătoare a fost profund insuflată în conștiința sa și nu poate fi ștearsă la schimbarea locurilor. Chiar și oamenii gazdă știu acest lucru, de aceea proprietarul restaurantului nu îl angajează pe Biju ca ospătar, deoarece nu poate face recomandări cu privire la diferențele de gust între soiurile de friptură de vită, deoarece el nu a mâncat niciodată vită. Cu toate acestea, aspectul exterior al indienilor poate fi schimbat și adaptat stilului european, astfel încât să poată arăta ca britanicii sau americanii, chiar dacă prezintă semne de indianitate.

Starea de între-două-spații are impact asupra reformării sinelui care nu poate fi nici transformat într-unul autentic britanic sau american, nici să rămână cu adevărat indian. Sinele hibrid care rezultă din această concatenare tinde să se definească în comparație cu standardul dat de oamenii gazdă. Stuart Hall susține, de asemenea, această idee în „The Question of Cultural Identity”, în care subliniază comparația constantă a sinelui cu celălalt, care devine un model străin ce se vrea atins. Cunoașterea sinelui se realizează în raport cu celălalt; proces ce duce la acceptare sau respingere în construcția identității. În cazul imigrantului indian, utilizarea mimicii reprezintă un mod facil de a încerca să se apropie de străini, însă, acest lucru împiedică (re)construirea unui sine autentic pe pământul străin.

În acest proces de negociere a integrării și reformării identității, îndeplinirea unor roluri sociale devine extrem de importantă. Dacă indienii își pot găsi locuri de muncă și apreciere pentru munca lor, atunci se simt mai bine primiți în noua lume. În *Identity Theory*, Peter Burke și Jan Stets consideră că „răspunsul pozitiv la verificarea identității este stima de sine, care este alcătuită din „autoeficacitate sau un sentiment de competență, valoare de sine [...] și auto-autenticitate” (117). Aplicat personajelor indiene ale celor cinci romane, avem exemplul lui Ashoke care are succes în procesul de integrare pentru că se simte apreciat pentru ceea ce face: își publică cercetările care sunt apreciate la nivel universitar și este mai puțin expus la rasism, sau deloc, în mediul academic. În schimb, celorlalți imigranți din romane nu li se acordă roluri importante în societatea gazdă și, prin urmare, traiesc sentimentul de excludere și respingere. Ashima, soția lui Ashoke, rămâne casnică; întâlnirile ei cu vecinii devin dovada neînțelegerii și a lipsei de respect a americanilor față de imigranții indieni. Când se întoarce acasă de la spital împreună cu nou-născuta ei, Sonia, vecinii se autoinvită pentru a o felicita. Ea consideră că venirea lor este nepotrivită pentru că se simte încă slăbită după naștere. Dar vecinii nu înțeleg cum este să nu fi ajutată de servitori și să faci singur treburile casnice și să nu poți sluji altora. Varsă nepăsător șampania pe podea, fără a se deranja de eforturile ei de a o curăța sau de starea ei fizică slăbită. Astfel, această întâlnire între cele două familii este un eșec în loc de un moment fericit.

Capitolul cinci, *Integrarea și dificultățile sale*, se referă la etapele de integrare prin care trece un imigrant indian pentru a se adapta cu succes la noua societate. Etapele integrării pot fi reprezentate sub forma unei scări a cărei prima treaptă este respingerea. Aceasta reprezintă eșecul procesului de asimilare și aculturare și este reprezentativă pentru imigranții care nu au putut obține un loc de muncă, care trăiesc în ghetouri și care sunt marginalizați la periferia societății. În *The Inheritance of Loss*, Kiran Desai descrie cazuri de imigranți din India și Africa care sunt cazați de Saaed și Biju în subsolul casei unde zece oameni dorm într-o cameră în căutarea lor disperată de locuri de muncă și integrarea în SUA. Disperat după obținerea vizei de muncă, Saaed se căsătorește cu o fată americană, fără să o cunoască bine. După o perioadă grea de căutare a unui loc de muncă, ceilalți imigranți decid să se întoarcă acasă. Acest lucru se întâmplă deoarece

„adaptarea nu este o singură cale, ci necesită ca și societatea gazdă să se schimbe” (3), așa cum susține Gülay Uğur Göksel în *Integration of Immigrants*. Oamenii gazdă nu au un beneficiu direct pentru a-i sprijini pe imigranți, pentru a-i ajuta pe drumul lor spre aculturare și asimilare; de aici ruptura dintre cele două popoare.

Treapta de mijloc pe scara integrării este formarea identității hibride, care este atinsă de majoritatea imigranților. Cei care reușesc, își însușesc așa-numita „anglo-conformitate”, identificată de Milton Gordon în *Assimilation in American Life* (85). Anglo-conformitatea nu aduce acceptarea deplină a oamenilor gazdă și nici adaptarea totală a imigranților. Este folosită ca strategie de către imigranți pentru a arăta societății dominante că pot fi ca ei. Fac acest lucru pentru că se tem să nu fie disprețuiți pentru „ciudățeniile” lor. Acesta este cazul lui Ashoke, celor din familia Golden, a doua generație de imigranți, Arun și a personajului fără nume. Au unele roluri de îndeplinit, arată conformitate cu standardele occidentale, totuși, știu, în adâncul inimii lor că nu pot fi niciodată cetățeni autentici britanici sau americani. De aceea, ultimul pas pe scara integrării nu poate fi atins niciodată. Nici măcar a doua generație de imigranți, care seamănă mai mult cu oamenii gazdă decât cu părinții lor, nu se simt pe deplin acceptați, asimilați și integrați. Gogol, fiul lui Ashoke și Ashima, își schimbă numele în căutarea autenticității, dar, la sfârșitul obositoare lupte psihologice, ajunge să-și dea seama că nu se simte mai american acum când este Nikhil, decât în momentul în care a fost Gogol. În afară de aceasta, el descoperă dezamăgit că nu poate șterge amintirea numelui său anterior din conștiința familiei și a prietenilor. Astfel, chiar dacă este Nikhil în documente, el rămâne Gogol pentru mama și colegii săi. Schimbarea numelui nu aduce o nouă identitate, constată Gogol cu tristete.

Prin urmare, singura soluție care rămâne valabilă pentru imigranții indieni este să trăiască în grupul lor etnic, într-o societate multiculturală în care drepturile lor civile și umane sunt respectate. Acest tip de „pluralism cultural” a fost sugerat și de Milton Gordon în *Assimilation in American Life* (85), unde oamenii ar trebui să se accepte și să se tolereze reciproc, chiar dacă sunt diferiți și nu împărtășesc același set de valori culturale. Când Gogol îi întâlnește pe părinții lui Maxine, el este uimit de diferențele uriașe dintre cele două culturi, dar păstrează impresiile pentru sine, ca nu cumva să-și jignească gazdele. Relația lor nu-i schimbă, ei continuă să trăiască în lumi diferite, de aceea, relația lor nu durează. Rămân ei înșiși, neschimbați, dar respectând obiceiurile celuilalt. În cazul indianului, se formează o stare de intermediere, de hibriditate sau de identitate cratimată. Acceptarea acestei stări este importantă atât pentru imigranți, cât și pentru persoanele gazdă. Integrarea completă ar putea fi realizată probabil cu a treia generație. Niciun personaj din romanele supuse analizei nu reușește să se integreze pe deplin. Poate că scopul scriitorilor a fost să arate lupta pentru integrare a imigranților, nu succesul lor complet în viața de indian-american, sau indian-britanic.

De-a lungul tezei, am încercat să răspund la întrebările ridicate la începutul acestei cercetări. Faptele care împiedică integrarea personajelor imigrante indiene sunt, pe de o parte, prejudecățile oamenilor gazdă, neînțelegerea culturii imigranților, atitudinea pătinoasă bazată pe imaginea stereotipă a persoanei orientale. Deși, la prima vedere, s-ar crede că este incapacitatea indienilor de a face față culturii adoptate în procesul de reconstrucție a identității lor, integrarea este de fapt o cale bidirecțională. Prin urmare, contează și atitudinea oamenilor gazdă, lipsa lor de cooperare și înțelegere. Pe de altă parte, memoria și bogata moștenire culturală împiedică procesul de asimilare și aculturare. Memoria pare să ajute mai puțin în acest proces de aculturare, deoarece imigrantului îi este greu să adapteze amintirile din țara indiană la noul habitat. Pe lângă aceasta, memoria îl va trimite întotdeauna pe imigrant în cealaltă lume, cea de acasă păstrată la nivelul conștiinței și imaginației. Indianul imigrant nu se poate transforma atât încât să corespundă culturii

occidentale, din cauza existenței a prea multe diferențe în ceea ce privește tradițiile, mentalitatea, religia și specificul local. Grupul etnic aduce confort și protecție imigranților. Cu toate acestea, împiedică integrarea, deoarece nu lasă prea mult spațiu pentru interacțiunea imigranți-oameni gazdă.

Concluzia finală a cercetării a arătat că integrarea imigranților indieni depinde de straturile sociale, gen și generație. Principalii factori implicați în acest proces sunt memoria, pământul, rasismul, grupul etnic și societatea gazdă. Reformarea identității imigranților indieni și succesul lor către integrare au fost cercetate pe baza unor concepte teoretice ale câtorva cercetători, cum ar fi orientalismul, spiritul unui loc, starea de oscilare între două lumi, hibriditatea sinelui, mimica, reteritorializarea, identitatea și spațialitatea cratimată. Aceste concepte teoretice au fost comparate, extinse și dezbătute în vederea analizei gradului în care cunoștințele generale despre emigrare și integrare pot fi aplicate personajelor fictive.

Noutatea tezei constă în modul original în care cele cinci romane indiene alese au fost analizate conform unor concepte critice, cum ar fi migrația, orientalismul, rasismul, etnia, starea de între-două-lumi, hibriditatea sinelui, identitatea și integrarea cratimată. S-a demonstrat că există câteva elemente importante care repercutează asupra reformării sinelui și integrării imigranților indieni în spațiul anglo-american. Problemele particulare pe care le-am adus în discuție se referă la spațiu, memorie, castă, profesie, sex și vârstă. S-a observat că schimbarea spațiilor creează anxietate la trecerea de la centralitate la periferie în procesul de reteritorializare. Apoi, spiritul locului indian, cu tradițiile și specificul său, este greu de remodelat în conformitate cu cerințele spațiului occidental. În afară de aceasta, memoria vine să împiedice reformarea sinelui, deoarece păstrează, la nivelul imaginației și al conștiinței, evenimentele, oamenii și mediul care îl fac pe indian să trăiască într-o stare de oscilare între-două-lumi. Subiectul romanelor a arătat că un intelectual va fi acceptat mai ușor decât un muncitor sau un imigrant fără loc de muncă. În plus, realizarea unor roluri sociale în țara adoptată va calma dificultățile de adaptare la noul pământ. Nu același curs de integrare este urmat de femeile fără slujbă și foarte atașate de țara de origine. Ele sunt conservatoarele tradițiilor indiene și cele care reușesc mai puțin în adaptarea celor două culturi. Copiii imigranților experimentează un alt tip de reformare a sinelui. Nu tânjesec după India, nu sunt traumatizați de starea intermediară, tot ceea ce doresc este acceptarea gazdelor. De aceea, în procesul lor de integrare apar și alte tipuri de probleme, cum ar fi respingerea, similitudinea și diferența în același timp, precum și lipsa de autenticitate. Concluzia la care s-a ajuns este că există unele probleme generale referitoare la migrația și integrarea indienilor în spațiul anglo-american, care pot fi particularizate în conformitate cu criteriile de mai sus.

Dacă întinderea disertației ar fi permis, aș fi extins cercetarea mea și la alte perspective sociologice pe care nu le-am menționat în această teză. Ar fi fost interesant să compar personajele romanelor cu imigranții indieni din viața reală. Mi-aș fi dorit să iau interviuri indienilor din spațiul britanic și american și să contrastez realizările lor în ceea ce privește integrarea cu imaginea redată de scriitorii indieni. Ar fi fost interesant să aflu dacă imigranții indieni adevărați se simt împliniți ca cetățeni din noua lume și cum fac față acestei oscilații între cele două lumi. Este identitatea cratimată suficientă pentru a crea o personalitate completă și un sine împlinit?

În India de azi, tot mai mulți oameni vorbesc hindiș, o nouă limbă hibridă care a rezultat din combinația de hindi și engleză, deoarece cele două limbi au circulat în paralel în timpul colonizării britanice. A influențat hibriditatea limbajului formarea identității cratimate? Filmele de la Bollywood îi ajută pe occidentali să înțeleagă cultura „exotică” indiană? Teza a discutat câteva puncte care s-au ridicat la confruntarea dintre cele două culturi: occidentală și orientală și impactul acestora asupra câtorva personaje fictive. Într-o cercetare viitoare aș dori să extind analiza mea la

lucrările fictive ale unor scriitori precum Vikram Seth, RK Narayanan, Ruskin Bond, Khushwant Singh, Arundhati Roy, Sashi Tharoor, pe lângă Amit Chaudhuri, Kiran Desai, Anita Desai, Jumba Lahiri, și Salman Rushdie, ale căror lucrări au meritat să fie investigate.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVA:

Surse Primare:

- Chaudhuri, Amit. *Afternoon Raag*. London: Minerva, 1993.
Desai, Anita. *Fasting, Feasting*. London: Vintage, 2000.
Desai, Kiran. *The Inheritance of Loss*. Penguin Books, England: 2006.
Lahiri, Jhumpa. *The Namesake*. London: Fourth Estate, 2011.
Rushdie, Salman. *The Golden House*. London: Jonathan Cape, 2017.

Surse secundare:

- Ashcroft, Bill, Gareth Griffiths and Helen Tiffin. *Post-Colonial Studies: The Key Concepts*. Second Edition. London and New York: Routledge, 2000.
Assmann, Jan. "Collective Memory and Cultural Identity" in *New German Critique*. Translated by John Czaplicka. vol. 65, 1995, pp.125-33.
Baronian, Marie-Aude, Stephan Besser and Yolande Jansen. "Diaspora and Memory: Figures of Displacement in Contemporary Literature, Arts and Politics" in *Diaspora and Memory*. Edited by Marie-Aude Baronian, Stephan Besser and Yolande Jansen. Amsterdam–New York: Rodopi, no. 13 [2006], 2007, pp. 9-16.
Besharov, Douglas and Mark, Lopez. *Adjusting to a World in Motion. Trends in Global Migration and Migration Policy*. New York: Oxford University Press, 2006.
Bhabha, Homi K. "Dissemination: Time, Narrative, and the Margins of the Modern Nation" in *Nation and Narration*. Edited by Homi Bhabha. London, New York: Routledge, 1990, pp. 291-322.
---. "Interrogating Identity, The Postcolonial Prerogative" in *Anatomy of Racism*. Edited by D. T. Goldberg. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1990, pp. 188-209.
---. "Of Mimicry and Man: The Ambivalence of Colonial Discourse" in *The Location of Culture*. London and New York: Routledge, 1994, pp. 85-89.
---. *The Location of Culture*. London and New York: Routledge, 1994.
Bhatia, Sunil. *American Karma: Race, Culture and Identity in the Indian Diaspora*. New York: New York University Press, 2007.
Burke, Peter J. and Jan E. Stets. *Identity Theory*. New York: Oxford University Press, 2009.
Burke, Peter. *Cultural Hybridity*. Cambridge: Polity Press, 2009.
Ciugureanu, Adina. "(Re)locations of the Immigrant's Identity and 'Hooliganism' in Norman Manea's *The Hooligan Return*" in *(Im)migration Patterns: Displacement and Relocation in Contemporary America*. Edited by Adina Ciugureanu, Ludmila Martanovschi and Nicoleta Stanca. Iasi: Institutul European, 2016, pp.111-123.
Clifford, James. "Diasporas" in *Cultural Anthropology*, California: California University Press American Anthropological Association, vol. 9, no.3, 1994, pp. 302-38.
Cresswell, Tim. *Place: A Short Introduction*. Massachusetts: Blackwell Publishing Ltd, 2004.
Dahl, Robert A. *Dilemmas of Pluralist Democracy: Autonomy vs. Control*. New Haven and London: Yale University Press, 1982.
Deleuze Gilles and Félix Guattari. *A Thousand Plateaux*. Translated by Brian Massumi. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1987.
Dimitrova, Diana. "Introduction: On 'Indianness' and Indian Cultural Identity in South Asian Literature" in *Imagining Indianness: Cultural Identity and Literature*. Edited by Diana Dimitrova and Thomas de Bruijin. Cham, Canada: Palgrave Macmillan, 2017, pp.1-14.

- Einsiedel, Doris. "Colonial Recall in *Desirable Daughters* and *The Namesake*" in *Moving Migration: Narrative Transformations in Asian American Literature*. Edited by Johanna C. Kardux and Doris Einsiedel. Berlin: 2010, pp. 19-44.
- Eriksen, Thomas Hylland. "Ethnic Identity, National Identity and Intergroup Conflict" in *Social Identity, Intergroup Conflict, and Conflict Reduction*. Edited by Richard D. Ashmore, Jussim Lee and Wilder David. Oxford: Oxford University Press, 2001, pp.42-48.
- Erll, Astrid. *Memory in Culture*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2011.
- Foucault, Michel. "Of Other Spaces: Utopias and Heterotopias", in *Diacritics* 16 (Spring). Translated by Jay Miskowicz. 1986: pp 22-27.
- . *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. Translated by. A. M. Sheridan. Harmondsworth: Penguin, 1979.
- . *Power/ Knowledge*. Edited by C. Gordon. Translated by C. Gordon, L. Marshall, J. Mepham and K. Soper. Hemel Hempstead: Harvester Wheatsheaf, 1980.
- . *The Archaeology of Knowledge and the Discourse on Language*. New York: Pantheon Books, 1972.
- Göksel, Gülay U. *Integration of Immigrants and the theory of Recognition: Just Integration, International Political Theory*. Cham, Switzerland: Palgrave, Macmillan, 2018.
- Gordon, Milton M. *Assimilation in American Life: The Role of Race, Religion and national Origins*. New York: Oxford University Press, 1964.
- Grossberg, Lawrence. "Identity and Cultural Studies: Is That All There Is?" in *Questions of Cultural Identity*. Edited by Stuart Hall and Paul Du Gay. London: Sage, 1996, pp.87-107.
- Guibernau, Montserrat. "Catalonia: Nationalism and Intellectuals in Nations without States" in *The Ethnicity Reader: Nationalism, Multiculturalism and Migration*. Edited by Montserrat Guibernau and John Rex. New York: Polity Press, 1997, pp. 138-153.
- Guibernau, Montserrat and John Rex. "Migration in the Global Age" in *The Ethnicity Reader: Nationalism, Multiculturalism and Migration*. Edited by Montserrat Guibernau and John Rex. New York: Polity Press, 1997, pp. 308-310.
- . "Racism and Xenophobia" in *The Ethnicity Reader: Nationalism, Multiculturalism and Migration*. Edited by Montserrat Guibernau and John Rex. New York: Polity Press, 1997, pp.343-345.
- . "The Concept of Ethnicity" in *The Ethnicity Reader. Nationalism, Multiculturalism and Migration*. Edited by Montserrat Guibernau and John Rex. New York: Polity Press, 1997, pp. 13-16.
- Hall, Stuart. "Cultural Identity and Diaspora" in *Colonial Discourse and Postcolonial Theory* edited by Patrick Williams and Laura Christmas. New York: Columbia University Press, 1994, pp.392-404.
- . "The Local and the Global: Globalization and Ethnicity" in *Culture, Globalization, and the World-System: Contemporary Conditions for the Representation of Identity*. Edited by A. D. King. Albany: State University of New York Press, 1991, pp. 9-39.
- . "The Question of Cultural Identity" in *Modernity: An Introduction to Modern Societies*. Edited by Stuart Hall et al. Oxford: Blackwell, 2000, pp.595-634.
- Heidegger, Martin. *Being and Time*. Translated by John Macquarrie and Edward Robinson. New York: Harper and Row, 1962.
- . *Four Seminars*. Bloomington, Indiana: Indiana University Press, 2004.
- Hermans, Hubert J. M. "Voicing the Self: From Information Processing to Dialogical Interchange" in *Psychological Bulletin* no. 119, 1996, pp. 31-50.
- Hermans, Hubert J. M., Harry J. G. Kempen, and James van Loon. "The Dialogical Self: Beyond Individualism and Rationalism" in *American Psychologist*. no. 47, 1992, pp 23-33.
- Honneth, Axel. *The I in We: Studies in the Theory of Recognition*. Cambridge: Polity Press, 2012.
- . *The Struggles for Recognition: The Moral Grammar of Social Conflicts*. Cambridge MA: MIT Press, 1996.
- Jameson, Frederic. *Postmodernism, or the Cultural Logic of Late Capitalism*. Durham, NC: Duke University Press, 1991.
- Janoski, Thomas, Alexander Hicks and Mildred Schwartz. *The Handbook of Political Sociology: States, Civil Societies and Globalization*. Cambridge: Cambridge University Press, 2005.

- Jones, Owain and Joanne Garde-Hansen. "Identity" in *Geography and Memory: Explorations in Identity, Place and Becoming*. Edited by Owain Jones and Joanne Garde-Hansen. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2012, pp. 19-25.
- King, Nicola. *Memory, Narrative, Identity: Remembering the Self*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2000.
- Lavie, Smadar and Ted Swedenburg. *Displacement, Diaspora and Geographies of Identity*. Durham and London: Duke University Press, 1996.
- Lawler, Stephen. *Identity: Sociological Perspectives*. Cambridge: Polity Press, 2014.
- Lofland, Lyn H. *A World of Strangers: Older and Action in Urban Public Space*. New York: Basic Books, 1973.
- Lynch, Kevin. *The Image of the City*. Cambridge, MA: MIT Press, 1960.
- Macfie, Alexander Lyon. *Orientalism*. New York: Routledge, 2013.
- Mani, Bakirathi. *Aspiring to Home: South Asians in America*. Stanford: Stanford University Press, 2012.
- Massey, Doreen. *For Space*. London: Sage Publication Ltd, 2005.
- . *Space, Place, and Gender*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press, 1994.
- McDowell, Sara and Maire Braniff. *Commemoration as Conflict: Space, Memory and Identity in Peace Processes*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2014.
- Memmi, Albert. *The Colonizer and the Colonized*. London: Earthscan, 2010.
- Mills, Sara. "Gender and Colonial Space", in *Gender, Place and Culture, A Journal of Feminist Geography*. Edinburgh: Taylor & Francis vol.3, no.2, 1996, pp.125-148;
- Mishra, Sudesh. *Diaspora Criticism*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2006.
- Motroc (Popescu), Ileana-Mihaela. "Hybridity of the Self Between Desh (Home) and Pardesh (Abroad), in *Sociology Study*. Volume 9, number 2, February 2019, DOI: 10.17265/2159-5526, pp. 66-74.
- O'Keeffe, Tadhg. "Landscape and Memory: Historiography, Theory, Methodology" in *Heritage, Memory and the Politics of Identity: New Perspectives on Cultural Landscape*. Edited by Niamh Moore and Yvonne Whelan. Hampshire, England: Ashgate Publishing Limited 2007, pp.1-18.
- Padron, Ricardo. "Mapping Imaginary Worlds" in *Maps: Finding our Place in the World*. Edited by James Akerman and Robert Karrow. Chicago & London: University of Chicago Press, 2007, pp.255-287.
- Parekh, Bhikhu, Gurharpal Singh and Steven Vertovec. *Culture and Economy in the Indian Diaspora*. London and New York: Routledge, 2003.
- Park, Robert E. "Assimilation, Social" in *Encyclopedia of Social Sciences*. Editors Edwin R. A. Seligman and Alvin Johnson. New York: The Macmillan Co. 1930, vol.2, pp. 280 – 296.
- . "Human Migration and the Marginal Man" in *American Journal of Sociology*, vol.33, no.6, May 1928, pp.881-93.
- Park, Robert E. and Ernest W. Burgess. *Introduction to the Science of Sociology*. Chicago: university Press of Chicago, 1921.
- Parson, Talcott. *The Social System*, London: Tavistock, 1952.
- Peeren, Esther. "Through the Lens of the Chronotope" in *Diaspora and Memory: Figures of Displacement in Contemporary Literature, Arts and Politics*. Edited by Marie-Aude Baronian, Stephan Besser, Yolande Jansen. Amsterdam and New York: Rodopi, 2007.
- Pieterse, Jan Nederveen. *Ethnicities and Global Multiculture*. Maryland: Rowman and Littlefield Publishers, Inc, 2007.
- Powell, John Wesley. *Introduction to the Study of Indian Languages, With Words, Phrases, and Sentences To Be Collected*. Washington DC: U.S. Government Printing Office, 1877.
- Proust, Marcel. *In Search of Lost Time*. Volume 6. Prendergast C. London: Penguin, 2002.
- Redfield, Robert, Ralph Linton, and Melville J. Herskovits. "Memorandum for the Study of Acculturation" in *American Anthropologist*. Vol. 38, no.1, January-March 1936, pp.149-152.
- Reitz, Jeffrey, Raymond Breton, Karen Kisiel Dion and Kenneth L. Dion. *Multiculturalism and Social Cohesion: Potentials and Challenges of Diversity*. New York: Springer, 2009.

- Rex, John. "The Concept of a Multicultural Society" in *The Ethnicity Reader. Nationalism, Multiculturalism and Migration*. Edited by Montserrat Guibernau and John Rex. New York: Polity Press, 1997, pp.217-229.
- Ricoeur, Paul. *Time and Narrative*. Translated by Kathleen McLaughlin and David Pellauer. Chicago and London: University of Chicago Press, 1984.
- Ritzer, George. *The Globalization of Nothing*, 2. London, UK: Sage Publication Ltd., 2007.
- Rose, Nikolas. *Governing the Soul: Reframing Political Thought*. Cambridge: Cambridge University Press, 1991.
- Safran, William. "Diaspora in Modern Societies: Myths of Homeland and Return" in *Diaspora: A Journal of Transnational Studies*, Toronto: Spring, vol.1, no1, 1991, pp. 83-89.
- Said, Edward. *Culture and Imperialism*. New York: Vintage Books, 1993.
- . *Orientalism*. London: Penguin, 1977.
- Soja, Edward W. *Thirdspace: Journeys to Los Angeles and Other Real-and-Imagined Places*. Oxford: Blackwell, 1996.
- Spencer, Stephen. *Race and Ethnicity*. London and New York: Routledge, 2006.
- Spivak, Gayatri Chakravorty. "Can the Subaltern Speak? Speculations on Widow Sacrifice" in *Marxism and the Interpretation of Culture*. Edited by Cary Nelson and Lawrence Grossberg, London: Macmillan, 1988, pp. 272 – 313.
- Tally, Robert T. Jr. *Spatiality*. London and New York: Routledge, 2013.
- Taylor, Charles. "Politics of Recognition" in *Multiculturalism and "The politics of Recognition"*. Edited by Amy Gutmann. Princeton: Princeton University Press, 1992.
- Tuan, Yi-Fu. *Space and Place: The Perspective of Experience*. Minneapolis, London: University of Minnesota Press, 2001.
- Vickery, William E. and Stewart G. Cole. *Intercultural Education in American Schools*. New York and London: Harper and Brothers, 1943.
- Vlad, Eduard. *Perspective critice asupra globalizarii culturale*. Constanta: Ovidius University press, 2000.
- West, Cornel. "The New Cultural Politics of Difference", in *The Cultural Studies Reader*. Edited by Simon During, the 3rd edition. London and New York: Routledge, 2007, pp.256–270.
- Westphal, Bertrand. *Geocritism: Real and Fictional Spaces*. Translated by Robert T. Tally Jr. New York: Palgrave Macmillan, 2011.